

Szöllősgyőrök:

Váczi István 67 é.

A lovam sarkantyuzom,
A Tiszát átugratom,
A zsandárok kezébe
Még se adom magam.

Bakony a zén tanyám
Az a nagy rengeteg,
Három vármegye is
Kerestet engemet.

Angyalom Mariskám
Ha keresnek engem,
Kelcsél fel engemet,
Szójjál majd énnekem.

Zörög már a csákó,
Tégedet keresnek,
Meghalok féltembe,
Majd, hogyha elvisznek.

Fehér László

Fehér László lovat lopott
 A fekete halom alatt
 Fehér László meg van fogva,
 Vallatásra van szólítva
 Meghallotta Fehér Anna,
 Mingyár a kocsisnak mongya:
 Fog be kccsis a lovamat,
 Rak föla sok aranyimat.
 Holnap megyünk messze utra,
 Bátyám szabadítására.
 Biró uram, agyonisten!
 Itt van az én sok aranyim.
 Szabadítsd ki a bátyámat,
 Szabadítsd ki egy órára.
 Nem kell nekem sok aranyid,
 Csak egy éjjeli szállásod.
 Erre Anna semmit sem szólt,
 Végigsétált a folyosón.
 Folyosóra, folyosóra,
 Megy a börtön ajtajára.
 Fehér Laci, édes bátyám,
 Ébren ~~itt~~ vagy-e, vagy meghaltál?
 Hallod-e mit mond a biró,
 Háljak vele az éjszaka,
 Szabad leszöl egy órára.
 Ne hálj vele a disznóval,
 Az akasztanivalóval.
 Neked lányságod elveszi,
 Nekem pedig fejem veszi.
 Erre Anna semmit nem szól
 Végigsétál a folyosón,
 Folyosóra folyosóra,
 Megy a biró ajtajára.
 Hallod-e te hancfut biró,
 Veled hállok az éjszaka,
 Szabadítsd ki egy órára.
 Biró uram egy az óra.
 Mi zörög az istállóba?
 Lovam viszik itatóra,
 Zabla zörög a szájába
 Erre Anna semmit nem szólt,
 Végigsétált a folyosón,
 Folyosórul folyosóra,
 Megy a börtön ajtajába.
 Hallod-e mit mond a biró,
 Szabad leszöl egy órára.
 Felelték a többi rabok,
 Elvitték a te bátyádat
 Zöld erdőbe, zöld mezőbe,
 Akasztófa tetejébe.
 Erre Anna semmit nem szól,
 Végigsétált a folyosón,
 Megy a biró ajtajára,
 Biró uram
 Átkozásom nem szokásom,
 A kenyered kővé váljon,
 Mozdóvized vérré, váljon

Ostorával nagyot pattant
 Behallatszik Gönc városba.

Tizenhárom szekér szalma
 Űrüljön ki a számodra.
 Tizenhárom sor patika
 Űrüljön ki a számodra.

Andocs:

Huszár Imréné,
Torma Terézia

Gyermekjátékok, dalok.

Édes alma csutája juppandérom happ.
Sebes a babám szája juppandérom happ.
Meg kell annak gyógyulni,
Ha meg akar csokulni,
Juppandér, juppandér
Juppandérom hap-hap-hap.

Hol jársz, hová mész te Erzsébet asszony?
Onnan jövök alulról, Fehérvárnak aljáról,
Legszebb lányod kéretem,
Szébbiket, jobbikat,
Karcu magosabbikat.
Az én lányom nem eladó,
Kiskertembe bejárandó,
Ha kikéj, ha bejár
Cu ki ki!

Itthol vagy-e hidasmester?
Itthol vagyok, most jöttem meg.
Eressz átul a hidadon .
Nem eresztlek, mert leszakad .
Ha leszakad, megragadjuk.
Mivel tudnád megragadni?
Arany gyönggyel, gyöngyharmattal.
Hol vennéd az arany gyöngyöt?
Isten adná szent markából.
Buj buj zöld ág, zöld levelecske,
Nyidval van az aranykapu,
Csak bujzatok rajta.
Nyiss ki rózsám kapudat, kapudat,
Hadd kerüljem váradat, váradat.
szita szita péntek,
Szerelm csütörtök,
Dob szerda.

Kis kacsza fürdik fekete tóba,
Anyjához készül Lengyelországba.
Sikos a talpa, mákos a sarka.
Akit szeretsz, kapd meg!

Andocs:

Palkowics Istvánné
Rózsa Mária

Fogójáték kiszámoló

Öldre szálltam,
Buzaszemet szedegettem,
Odiján-bódiján,
Balog Péter, Balog Pál,
Csöndörödik, pöndörödik,
Városi Lackó,
Kilencedik tacsó,
Te vagy a fogó.

- 1./ Sej, hahjarra alá dörög az ég javában.
Belevág a Hidegéri csárdába.
Ég a csárda nem szól bent a hegedű, a cimbalom,
Sej haj mégis benne mulat az én galambom.

Sej haj a mi házunk sárgára van meszelve.
Oda jár a kisangyalom minden szombaton este.
Kisangyalom cimbalomával cimbalmoz a fülemben,
Sej haj barna kislány gondoj a szerelemre.

- 2./ Lányok lányok ti Csurgói lányok!
Közületek csak egyet sajnálok,
Ha az az egy köztetek nem volna,
Elválásom sokkal könnyeb volna.

Lányok! lányok, ti Csurgói lányok!
Van-e néktek katona babátok?
Ott vannak a jeges tenger mellett,
Onajd írják a szerelmes levelet.

Szárnya szárnya, szárnya a madárnak.
Fáj a szive sok édesanyának,
De csak annak az édesanyának,
Kinek fiát viszik katonának.

- 3./ Párosával száll a daru az égen,
Tanyát keres a csurgói vidéken,
Tanyát keres, azt sem tudja merre jár.
Barna legény de megsomorítottál.

Barna legény de megsomorítottál,
Hogy az este páros csókot nem adtál.
Anyád mondta ne járjál el utánam.
Fáj a szívem, majd meghasad utánad.

- 4./ Kiskertembe tulipánt ültettem,
Este, reggel könnyemmel öntöztem.
Lehullott a tulipán gyenge levele.
Elhervaszt a kisangyalom szerelme.

Jaj istenem miért is teremtettél,
A számomra szeretőt nem rendeltél.
Egész életemen át csak egyet adtál,
Attól is de hamar elválasztottál.

- 5./ Arra alá, arra alá van egy száraz nyárfa,
Tetejére, tetejére rászállott a kánya.
Látod babám, látod azt a száraz ágot,
Majd ha az kivirágzik akkor leszek párod.

Arra alá, arra alá van egy vadkörte fa,
Az alá van, az alá van kispejlovam kötve.
Rám is becsültették ezt a sűrű kerek erdőt.
Megfogadtam, hogy én többet nem tartok szeretőt.

- 6./ Édesanyám gyászba van a mi házunk,
Nem jár többet az én babám minálunk.
Gyászba borította az életemet,
Ezzel köszöni meg a hűségemet.
- Ua Frakk* 7./ A harc téren ha megdörrennek a nagy ágyuk,
Ott masíroznak a tizenhármás huszárok.
Elfolyik a vérem a piros vérem,
Ha te meghalsz, ki lesz az én vőlegényem.
- 8./ Dombom van a kisangyalom lakása,
Ide látszik a magas dió fája,
Bus gerlice, szokott rajta tanjázni.
Szép a babám nehéz tőle elválni.
- Én is voltam valamikor valaki,
Én is tudtam a legénynek hazudni.
De most vagyok tearózsa, hervadozó levele,
Elhervaszt a kisangyalom szerelme.
- 9./ Kiscsurgóba az történt,
Lány kérette a legényt.
Lány kérette a legényt,
De a legény azt mondja, nem házasodom soha.
- 10./ Nem őrlöt a nadalosi malom.
Nem szeret a kedves kisangyalom.
Majd őrlöt a nadalosi malom,
Majd szeret a kedves kisangyalom.
- Még egy kicsit itt leszünk, itt leszünk,
Majd az után haza is elmegyünk.
Te meg kislány válassz más szeretőt.
Kivel töltöd a számos esztendődet.
- 11./ Zölderdőben, őrik mezőben leszállott egy páva,
Zöld a szárnya, kék a lába, aranyos a tolla.
Hivott engem uti társul, hogy menjek el véle,
Kis Csurgóban nincs olyan legény, sejt, aki nekem kénelt
- Anyám, anyám kedves anyám csak egy a kérésem.
Keresse fel azt a pávát kérdezze meg tőle,
Nem-e látta a kedvesem, abban az erdőben?
Kiért fáj a gyenge árva szívem, talán megis hasad érte.
- 12./ Felszántatom a csurgói temetőt,
Vetek bele majoránna magokat, magokat,
Menyecskéket, lányokat,
Megőlelem, megcsókolom azokat.
- Felszántatom a csurgói temetőt,
Vetek bele a lovamnak legelőt,
Istenem agy eső, a lovamnak legelőt,
Nekem pedig igaz szívű szeretőt.

13./ Pápai né aggyon isten jó estét!
Aggyon isten az uraknak szerencsét!
Ne kívánjon az uraknak szerencsét,
Még az éjjel nagy kés járja a szivét.

Pápainé kísétált a kiskertbe,
Felsőhajtott a csillagos nagy égre,
Jaj istenem vedd hozzád a lelkemet,
Még az éjjel padló issza véfemet.

Ince fiam ergye le a pincébe,
Hozzál fel bort az arnyas iccébe.
Nem kell nekünk sem a bora sem maga,
Csak a szivét tegyük ki a padlóra.

14./ Jaj istenem hol fogok én meghalni,
Hol fog az én piros vérem kifolyni?
Kanizsai kórházba a vaságyon.
Megüzenem a babámnak, hogy ne várjon.

Megüzenem, vagy magam is megírom,
Hogy az isten ilyen árvát ne hagyjon,
Hogyha hagy is, legyen gondja reája,
Hogy ne legyen senki megunt babája.

Barna legény nem szeretlek egyébért,
Csak azért a világoskék szemedért.
Mert azokkal készen áll a kacsintás.
Ugye babám nagyon szeretjük egymást?

Három kislány kiment a temetőbe,
Mind a három egy sirhalomra ültek.
Három közül egy sóhajt fel az égre,
Jaj de boldog kinek nincs szeretője.

15./ Engem hívnak Savanyu Jóskának.
Szembe szállok tizenkét zsandárral,
Gyűn a zsandár, de nem félek tőle,
Hád gyűjjön majd leszámolok véle.

Savanyu Jóska ugrat az erdőbe,
A zsandárok szembe szállnak véle,
Álj meg Jóska mert mindjárt agyon lőlek,
Mit keresel ebbe az erdőbe.

Zsandár urak ugyan mit akarnak,
Merre járok nyomoztok utánam.
Szürke csikóm néktek ugysem adom.
Szürke csikó nem zsandárnak való.

Szürke csikóm vágat bokron, árkon,
Zsandár urak ti meg itt maradtok.
Betyár vagyok betyárnak születtem,
Nem veszed el a betyár életem.

V.b.

Megnyilt a menyország gyönyörű kapuja,
Ott áll Szűzmária, mint egy fényes angyal.
Fehér a ruhája, aranyos a haja,
Mária, Mária tekincs a magyarra.

Szegény árva néped sirval kiált hozzád,
Halgass meg kérésünk drága Szűzmáriánk.
Kérjed szent fiadat, a te Jézusodat,
Ne haggy el bennünket szegény magyarokat.

Meghajolt az ág is, mikor itt lent voltál,
A fű is lehajlott, amerre elmentél.
Madárkák kísérték szomorú utadon,
A szép éneklésük messze el is hallott.

Fehér liliommal fölmentél az égben,
Angyalok fogattak a szép énekekkel.
Mária, Mária Jézusnak szent anyja,
Ne haggy el bannünket, szegény magyarokat.

Csurgó

Borbély Teréz 59 é.

Szombathelyi menhej
Körül van falazva,
De sok édesanya
Sirva jár alatta.

Repűj madár, repűj,
Kórházon keresztül,
Repűj el anyámhoz,
Mag^a van egyedűl.

Hogyha kérdi tőled,
Mondd, hogy beteg vagyok,
A szombathelyi kórház
Vaságán hervadok.

Testvérek, rokonok,
De hűtlenek vagytok,
A betegágyamon
Meg sem látogattok.

Meg fogok gyógyulni,
Nem fogok meggalni,
Testvéri jóságtok
Fogom meghálálni.

Hazamenetelem
Csak akkor várjátok,
Majd ha egy szem buza
Száz keresztet terem,

De az soha nem lesz,
Hogy annyit teremjen,
Igy hát ne várjátok
Hazajöve telem.

Dr. Kovács György (Z. György) György Pápai 1978

Szabó Vilma kiment a zerdőbe,
Lefekütt a tölgyfa leveleére.
Kettőt-hármat füttyentettem néki,
Kej föl Vilma, mer meglát valaki.

Szabó Vilma nem vette tréfára,
Beszalatt a közeli csárdába,
Jóformán a borát meg sem ittam,
Két zsandár a csárdaajtót nyissa.

Szabó Vilmát zsandárok kísérik,
Szeretője a zablakon nézi,
Ne nézd meg babám gyászos életemet,
Mind tejérted szenvedem ezeket.

Szabó Vilma, valld ki bűneidet,
Hová titted három gyermekedet?
Egyet dugtam Tisza fojó vizébe,
Kettőt meg a cédrusfa tövébe.

Szabó Vilma (2. qu. 2.) Szeged, 1918

Egy özvegyasszonynak kilenc a leánya,
Kilencedik lánya nándorvári dajka.
Lányom,édes lányom,mi ja zoka annak,
Hogy a zöld sejemruhának hosszabb a hátujja?
Szabó nem jó szabta,varró nem jó varrta,
Verje meg a zisten,aki jelrontotta.

Hóhérok,hóhérok,vigyétek lányomat,
Vigyétek lányomat a zakasztófára.
Anyám,édesanyám,adjál egy fél órát,
Adjál egy fél órát,vagyis egy vig nótát.

Fecském,édes fecském,vidd el levelecském,
Vidd el levelecském Kis Király Miklósnak,
Ha ebéden éred,ablakába tegyed,
Ha vacsorán éred,tányérjába tegyed.

Én ebéden értem,ablakába tettem,
Én vacsorán értem,tányérjába tettem.
Inasom,inasom,ne teríts vacsorát,
Megjött a jászlevél,nekem el kell mennem.

Kocsisok,kocsisok,négyesbe fogjatok,
Ugy mennyünk,mind a szél,vagy mind a gondolat.
Élve találjam még a kedves galambomat.

Anyám,édesanyám,hol vana zén babám,
Hol van zén babám,a nándorvári dajka?
Elment a kiskertbe rózsát szedegetni,
Rózsát szedegetni,koszorúba fonni.

Anyám,édesanyám,voltam ott,máf nincsen,
Hol van a zén babám,a nándorvári dajka?
Elment a fójóra lábát mosogatni,
Lábát mosogatni,magát vigasztalmi.

Anyám,édesanyám,voltam ott,hát nincsen,
Hol van a zén babám,a nándorvári dajka?
Mit türjem-rágadjam,meg kell hát mondanom,
Od benn a szobába,fekszik a zágyába.

Beléptema zajtón,kést szúrtam szivembe,
Vérem a véreddel ety patakba fojjék,
Testem a testeddel ety sirba hejezzék.

Édesanyám (Zöldruhás) Gyöngyös, 1918

Jaj de széles, jaj de hosszú az az út,
Amejen a kilenc betyár elindult.
Befordultak Zumberék udvarára,
Bementek a Zummer-féle csárdába.

Aggyon isten szép csárdásné jó estét!
Aggyon isten a zuraknak szerencsét!
Ne kívánjon a zuraknak szerencsét,
Még a zéjjel tör járja ját a szivét.

Marcsa lányom, szaladj le ja pincébe,
Hosz föl jó bort a zaranyoa icébe.
Kocsmárosné ne kell nekünk a bora,
Még a zéjjel a lánya piros vérét kiontja.

Sándor bácsi ne ölje meg a papát,
Se engemet, sem pedig a nagymamát.
Ejnye fickó, megie mertél engmet,
Ezér oltom ki ja te életedet.

A gelsei kertek alatt foj a viz,
Jákób Sándor ne menj arra, mer elvisz,
Elviszi ja véres nyelvű baltádat,
Amejikkel megölted a Zummer családot.

Sővénypróta (Z. gyűjtemény / Gégy Károl) 1918

Jó estét, jó estét
Sági Biróné asszony!
Itthol van-e a lánya,
Az én kedves galambom?

Itthol van, od' ben van,
A belső szobába,
Jóizüen aluszik
Fejér párnás ágyába.

Menjen be, költse fel,
Küldje el a bálba,
A szép bruner cipejét
Húzza fela lábára.
Kariakgyűrűjét
Húzza fel a zujjára.

Nohát ódes lejánym,
Elmehetsz a bálba,

Jó estét hangászok!
Reggelig húzzátok,
Most mulatok kedvemre
Sági biró lányával,
Sági biró lányával,
Az én kedves babámmal.

Engedjél pihenni, *(üljünk le pihenni)*
Engedjél kimenni,
A bruner cipőmből
Véremet kiöntenyi.

Nem engedlek pihenni,
Nem lehet kimenni,
A szép bruner cipőmből
Véredet kiöntenyi.
Má másnap hajnalra
Hajnalt harangoznak,
Sági biró lányára
Szomorú verset húznak.

Verje meg a zisten
Aszt a zédesanyát,
Ki estétől reggelig
Bálba hagyja a lányát.

Szőcsény Gécsey Főzsefne, 1918.

Arra alá dörög az ég alja,
Szabó Vilma paradicsom-alma.
Nem jó ize vagyon az almának,
Kit a Vilma választott magának.

Szabó Vilmát nem az anyja szülte,
A kszikertbe rózsafa termette.
Rózsafának olyan a szokása,
Télen,nyáron zöldellik az ága.

Szabó Vilma,nem fáj-e a szived,
Hová titted három gyermekedet?
Egyet tettem rózsafa tövébe,
Kettőt meg a Tisza fenekére.

Szabó Vilma,nem fáj-e a szived,
Hogy megölted három gyermekdet?
Dehogy nem fáj,talán meg is haadad,
Halálomig zörgetem a vasat.

Szabó Vilmát hat zsandár kíséri,
Szeretője az ablakon nézi.
Ne nézd rózsám sanyarú éltemet,
Mind teérted szenvedem ezeket.

Szabó Vilma üzent az anyjának,
Vánkost küldjön a fejealjának.
De az anyja visszaüzent lányának,
Bodor haját hajtsa fejeljének.

Tkos Nagy Kálmánné,1908.

Szabó Vilma

Agyonisten Szép Szabóné, jó napot!

A leányát keressük mi, hol vagyon?

A leányom mosni ment a patakhol,

Majd estére hazagyün a galambom.

Szép Szabóné, boncs le most a zágyat,

Aggyon szállást ma a fárott zsandárnak.

Adok szállást én a fárott zsandárnak,

Hadd pihenjen holnap délig az ágyon.

Szép Szabóné, mér véres a lepedő'

A leányom vére fojott oda le.

Megköszönjük a szállását, elmegyünk,

A leányát megkeressük, meg biz on.

Szabó Vilma bújdosik a zerdőbe,

Elfáradott, le jis ült a fatörzsre.

Kilenc zsandár körül áll most mögötte,

Vilma, Vilma, mit keresel te itten'

Fárott vagyok, ide gyüttem pihenni,

A lelkemet meg akarom nyuktatni.

Vilma, Vilma, atta kutya mindenit,

Hová titted a te kisgyermekedit.

Szabó Vilma a zsandárnak válaszolt,

Gyermekeim az anyámmal van otthon.

Vilma, Vilma, ne tagadd a nagy titkot.

Az ágyodon a lepedő vérezs volt.

Szabó Vilma nagyon megijedett most,

Hogy mektutta a zsandár a nagy titkot,

Eggyet doptam a Tiszának méjébe,

Eggyet meg a gyorslepedőn megöltem.

Vilma, Vilma, nem fájt -e a te szived,

Hogy megölted a két kisgyermekedet?

Dehogy nem fájt, talán már meg is reped,

Hogy megöltem a két kisgyermekemet.

Őrjö, Bonyhó, 1913

Szabó Vilmát a zsandárok megkötik,
A faluban imigyen úgy kísérik.
A kapuba mindenkim most úgy nézi,
Szabó Vilmát kilenc zsandár kíséri.

A szomszédok szaladnak Szabónéhoz,
Hogy a lányát kilens zsandár mos hatja.
A Szabóné sirval kijált utánnuk,
Hová hajtyák egyetlen viholámot.

Édesanyám, ne sirasson engemet,
Kilenc zsandár megkötözött engemet.
Édesanyám árva szive meghassad,
Amig élek, szenvedem én a vasat.

A Szabóné sirval megy a szobába,
A kéz kezét feje fölé kapcsolja,
Jaj istenem, vedd hozzád a lélkemet,
Elvitták az egyetlen gyermekemet.

Szabó Vilmát a zsandárok elvitték,
Betözték az ilovai börtönbe.
Ilovai sötét börtön de kemény,
Igy jár, aki gyermekeit megöli.

Szőcsénypuszta

Gécseg ~~Gáborné~~, 19 ¹⁸

Együd

1./Sági biróné

Hó estét, jó estét,
Sági biróné asszony!
Itthon van-e a lánya,
Az én kedves galambom?

Itthon van, itthon van,
Ben van a szobába,
Jóízűen aluszik
Fehér párnás ágyába.

Menjen be, költse fel,
Küldje jel a bálba,
A szép bruner cipejjét
Húzza fel a lábára.
Karikagyűrűjét máx
Húzza fel a zujjára.

Na hát édes leányom,
Elmehetsz a bálba.

Jó estét hangászok!
Reggelig húzzátok,
Mos mulatok kedvemre
Sági biró lányával,
Sági biró lányával,
A zén kedves babámmal.

Engedjél pihenni,
Engedjél kimenni,
A bruner cipőből
Vérömet kijöntenyi.

Nem engedlek pihenni,
Nem lehet pihenni,
A szép bruner cipőből
Véredet kiöntenyi.

Má másnap hajnalba
Hajnalt harangoznak,
Sági biró lányára
Szomorú verset húznak.

Verje meg a zisten
Azt a zédesanyát,
KI estétől reggelig
Bálba hagyta a lányát.

Szenyéri Népiegyüttes műsorából/Uttörők/

1./Kis kacska fürdik fekete tóba,
Anyjához készül Lengyelországba.
Haj, haj, lengyel, szép kis menyecske,
Öleld, csókold, akit szeretsz azt vedd el.
Nem azért ^{neveltem} szeretem ^{emelhágy} kecskét,
"atona a ^{neveltem}, a szobáját füccsem.
Gyere be rózsám, járjunk egy pár táncot,
Akasszuk a nyakadba a rudazóláncot.
Kassai rózsa, cidrusi menta,
Borsó-virágocska, borsó-virágocska.
Én elmennék az utamon,
Ha szép leány volnék,
Ha szép leány volnék.
Eggyet-kettőt libbentenék,
Mingyár hazaérnék,
Vacsorát is főznék,
El is mosogatnék.
Ég a gyertya, ha meggyújtják,
Mikor ezt a táncot járják.
Járja, járja a Katica,
Hadd ugorjon a Nanica.
Hopsz ide, ugorj ki te
Vén bocskor.

2./Hosszú füves széna terem a réten.
Nem beszéltem a babámmal a héten,
Maj beszéllek egy vasárnap délután,
Mikor sétál a szenyéri főuccán.

"em járok én akármilyen szoknyába,
Nem állok meg minden legény szavára,
Az este is megállottam egy szóra,
A szeretőm édesannya megtudta.

Másnap asztán hánya-veti szememre,
Ki fijával beszélgettél az este,
Nem beszéltem vele olyan sokáig,
Éfél után három óra hosszáig.

3./ Jön a péntek, jön a szombat, vasárnap,
Söpörjetek ti szenyéri leányok,
Söpörjétek ki a zuccát tisztára, simára,
Jön a kepés, el ne törjön a lába.

Elmennék én tihozzátok estére,
De szemetes a házatok eleje,
Sárga cipóm felszedei ja szemetet, szemetet,
Teveled se kötöm le a nevemet.

Tiszta búzát vittem én a malomba,
Most vagyok én a babámmal aharagba,
Addig tart a szép kedvesem haragja, haragja,
Mig a búzát fölöntöm a garatra.

4./ Bene Vendel

Bene Vendel tizenhat szél gatyája,
Elszennyezett a kaposvári fegyházba,
Megakadt a cserfa-csalit ágába,
Cserfa-csalit ereszd el a gatyámat,
Ha úré vagy, ha paraszté, leváglak.

Bene Vendel tizenhat szél gatyája
Elvétesedett a szenyéri csárdába.
Mosd ki babám ingem, gatyám fehérre,
Holnap megyek a főbiró elejbe.

Főbiró úr, aggyon isten jó napot!
Aggyon isten Bene Vendel, mi bajod!
Főbiró úr az én bajom nem egyéb,
Jó anyámat megöltem egy leányér.

Kár volt neked Bene Vendel ezt tenni,
Kár jó anyádat egy leányér megölni,
Főbiró úr én azt nagyon szerettem,
A jó anyám ezt mindig ellenezte.

Arra kérem a főbiró urakat,
Engedjék el ezt az én nagy bajomat,
Bene Vendel azt megtenni nem lehet,
Elküldték már Szekszárdra a levelet.

1./ Hallottátok mi történt a faluba,
Bíró Ferenc Margit nevű lányával,
Kinek az első tizedbe nincs párja,
Margitot sok legény csalogatta,
Kiss Imre szerelmével biztatta.
De Imrének más lány járt az eszében,
Üzenetet küldött már Cserépékhez,
Hogy majd egykor elfognak oda menni,
Cserép Zsófit nagybátyjával megkérni.
El is mentek egy szép szombaton este,
Cserépné már a kapuba megleste,
Egy pár szép szót, páros csókot is adott,
Az asztalnál Imrének helyet adott.
Menjetekek el holnap a pap elejbe,
Irassátok nevetek a nagykönyvbe,
Hogyha eztet Bíró Margit megtudja,
A lányomat örökre elátkozza.
Délután volt hármát ütött az óra,
Bíró Margit elindult a kiskútra,
Oly szomorú hirt hallott ő a kátnál,
Alig tudott haza menni az úton.
Alig várta, hogy a kannát letegye,
Egyenesen Kiss Imréék elejbe,
De be sem ment csak az ajtót zörgette,
Álnok betyár csak egy szóra gyere ki.
Ugy hallottam Imre megházasodtál,
A szivemre de nagy bánatot hoztál.
Jól van Margit szivem párja szeress mást,
Három évig mi is szerettünk egymást.
Jól van Imre add ide a kezedet,
Hadd kívánjak neked boldog életet,
Három évig, harminckilenc hónapig,
Nyomjad Imre gyászos ágyad fenekit,
Kilenc orvos orvosságát használjad,
Nyughelyedet sehol fel ne találjad.
Se ég se föld be ne vegyen gyomrába,
Vessen ki a sirhalmod oldalára.
Délután van hármát ütött az óra,

Biró Margit elindult a nagy útra,
Köszöntötték de ő el sem fogadta,
Haza ment és magát felakasztotta.

- - -

2./ Szabó Julcsa fellépett az asztalra,
Véletlenül belelépett a dobba,
Mikor ezt a szeretője meglátta,
A két kezét a fejére kulcsolta.

Jaj Istenem álljon meg a masina,
Szép szeretőm beleesett a dobba,
Szabó Julcsát kivették a nagydobból,
Feltették a kocsira elvitték a zsidó doktor udvara.

Mikor ezt a zsidó orvos meglátta, csak azt mondta,
A Julcsának az Isten az orvosa.

- - -

3./ Az aradi kislány férjhez akar menni,
De az a vén anyja nem akarja adni,
Az aradi kislány férjhez adta magát,
De az a vén anyja elátkozta lányát.

Hit, remény, szeretet szálljon el fölötted,
Utolsó vacsorán ad ki a lelkedet.

Először felkiált a legkisebb vőfény,
Édes anyám asszony beteg a menyasszony,
Nem beteg az fiam csak nagyon szomorú,
Mert ma hozták ide idegen városból.

Másodszor felkiált a nagyobbik vőfély,
Édes anyám asszony beteg a menyasszony.
Nem beteg az fiam csak nagyon szomorú,
Mert ma hozták ide idegen városból.

Harmadszor felkiált maga a vőlegény,
Édesanyám asszony meghalt a menyasszony,
Ekkor a vőlegény kést fog a kezébe,
Kezéből mellére, melléből szívére.

Vérem a véreddel egy patakba folyjék,
Testem a testeddel egy sirban nyugodjék,
Lelkem a lelkeddel egy Istent imádjon,
De az a vén anyád az Istent sose lássa.

Halotatola mi történt a faluba,
 Biró Ferencze haragit uerü lányával,
 Hinek az első tizedbe uinor pánya,
 Haragit sok legény oralogata
 Hiss Jure szexelueivel birtata
 De Jurend más lány jást az eszibe
 Ureket küldött már Cserepákhez
 Hogy majd egyket elfogmad oda uemmi
 Cserep Zsoltit nagybátyjával megherüi
 El is mentek egy szép Szombaton este
 Cserepé már a kapuba megleste
 Egy pár szép szót páros eseket is adott
 Az asszáludál Jurenek helyet adott
 Jenjétek el holnap a pap eljbe
 Jurasálot uereket a nagykönyvbe
 Hogyha erlet Biró haragit megludja
 A lányomat örökre eláthozza
 Delután voll hármat ütött az óra
 Biró haragit elindult a kis kútsa
 Oly szomorú hirt halott ő a kútnál
 Alig tudott haza uemmi az után
 Alig vásta, hogy a kánnál klegye
 Egyenesen Hiss Jurek eljbe
 De be sem ment csak az ajtót zörgete
 Aludt helyét csak egy szóra gyere hi
 Ugy halottam Jure meglázasodtál
 A sziveure de nagy bánalod hoztál
 Jól van haragit sziveu pánya szexes mást
 Hátom évig mi is szexelád egy mást
 Jól van Jure ad ide a heredet
 Hát ki birtajak ueléd boldop életet
 Hátom évig haminic kilenc honapig

Nyomjad Iune gyászos áprád fehérit
Hilenc orvos ~~es~~ orvoságát használjad
Nyughelyedet sehoh fel ne találjad.
Se ég se föld be ne vegyen gyomrába
Veszen ki a rihtalmoc oldalára
Délután van hármal ütött az óra
Bisó harpit elindult a nagy utra
Hőszöntöttél de ő el sem fopadta
Hara unat és napát felakasztotta.

I

Szabó Julcsa felépet ar asztalra
Véletlenül belelépet a dobba
Mikor ért a szertője meglátta
A két kezét a fejére kulcsolta

Jaj Isteneim áljon meg a marina
Szép szertőm bele eset a dobba
Szabó Julcsát kiveték a nappdoból
Teltelték a kocsi elvitték a szidó orvos udvara
Mikor ért a szidó orvos meglátta csak azt mondta
A Julcsának ar Istén ar orvos.

I

Az aradi históry fejhez akkát memmi
De az a veü ~~anyja~~ ~~nem~~ anyja nem akayja adni
Az aradi históry fejhez adta magát
De az a veü anyja elátkozta lányát
Hiz remény szertelt száljon el földet
Molbó varsonár ad ki a lilkedet

Édesanyám ^{" legkisebb} a nappdobba nőfély
Nem beteg ar fiam csak napjai szomorú

Írt ma hozlak ide idegen várostól

"

Másodszor felkiált a nagyobbik vőfel,
Édesanyám asszony belep a menyasszony
Nem belep az fiám csak nagyon szomorú
Írt ma hozlak ide idegen várostól

IV.

Harmadszor felkiált maga a vőlegény
Édesanyám asszony meghalt a menyasszony
Ekkor a vőlegény kiest fog a kerébe
Yeréből melére melléből szívére

Vérem a véredel egy palackba folyék
Testem a testedel egy sírban nyugodjék
Sélkem a telkedel egy Istent imádjék
De az a vén anyád az Isten rose lássa.

Yj. Szabó Fajosné.
(Farkas Emma)

1944. III. 1.

Taposny.

Elmentem én pünköskekor templomba,
Féjér galamb rászállt a vállomra.
Féjér galamb azt súgta fülembé,
Mégjött már a behívó levelem.

A behívólevelet megkaptam,
Könnyes szemmel el izz olvastgattam,
Az van írva behívóm sarkára,
Árván maracc babám nemsokára.

Édesanyám kiment a kiskertbe,
Félteltekintett a csillagos égre,
Jaj istenem, megölmöm magamat,
Katonának viszik a fiamat.

Édesanyám, ne ölje meg magát,
Kérdezze meg első Ferenc Jóskát.
Első Ferenc Jóska is azt mondja,
A sse legén, aki nem katona.

Felszántatom, sejt de felszántatom
A Tikosi temetőt.

Vetek bele, vetek bele a lovamnak legelőt.
A lovamnak nyárák legelőt, nekem meg egy igaz
szeretőt.

A tikosi lánok között talátam én szeretőt.

Tikos Sifter Boldizsár, 1895.

Arra alá az endrédi határba,
Levelezik egy jegenye, nagy nyárfa,
Az Endrődnek leghiresebb nyárfája,
Juhászlegény búsulni jár alája.

2.

Juhászlegény szive nagyon szomorú,
Előveszi furulyáját, belefuj,
Juhászlegény szépen szól a furulyád,
Behallaszik Endrőd báró ablakán.

3.

Endrő báró ablakára süt a nap,
A kisasszon sirva nézett ki rajta,
Fájdalmába így sóhajt föl magába,
Mért nem lettem egy számadó leánya!

4.

Lányom, lányom, lányomnak se mondalak,
Mint hogy téged egy juhásznak adjalak.
Nem bű apám százezerszer tagadj meg,
De a szivem a juhászér hasad meg.

5.

Endrőd báró nyergelteti a lovát,
Mind bejárja közeléevő tanyáját.
Meggördi a legidősebb bojtárját,
Nem-e látta kökényszemű bárólányt.

6.

Báró uram, biz ha mondom nem láttam,
A bojtárom is három napja nem láttam,
A bojtárom is három napja nem láttam,
Bizonyára a kisasszony is vele van.

7.

Endrőd báró hintót küld a lányáért,
Kilenc zsandárt meg a juhász bojtárért.
Elől viszik kisasszont a hintóval,

Hátul meg a juhászlegényt vasalva.

Amoda lent faragják a bitófát,
Amelyre a juhászlegényt akasztják.
Fújja a szél fekete göndör haját,
Nem ölelheti már többé a bárólányt.

Szenyér, Gál Istvánné, Németh Mária 1912.

Sir a három árva

Sir a három árva,
Mer nincs nekük anyjuk.
Nincs meleg szobájuk,
Nincs tiszta ruhájuk.

Ne sirjatok árvák,
Maj lesz jó anyátok,
Jó a jóisten is,
Vigyáz az tirátok.

Megy a három árva
Ki a temetőbe,
Letérdelnek szépen
A sirnak szélére.

Sirval aszt kijáltják,
Gyere haza anyánk,
Nincsen meleg szobánk,
Nincs ki vigyáz reánk.

Nem mehetek haza,
Mer meg vagyok halva,
Sok sárga hideg föld
A testemet nyomja.

Mariskám kislányom
Vigyáz tesféredre,
Majd egy özvegyasszony
Fölkeres tikteket.

Megy a három árva,
Haza felé ballag,
Sötét hideg szoba
Várgya őket mostan.

Kopognak az ajtón,
Agyisten jó estét!
Három kicsi árva
Én leszek anyátok.

Befütöm szobátok,
Kimosom ruhátok.
A csillagok szépen
Leragyognak rátok.

Csurgó, Borbély Teréz,
1913./a verset saját
kézirással küldte le-
vélben 1972.nov.1./

Novág Józsi balladája

/történt 1890-ben Szatmár megyében/

Vadaskertben egy istálló magában.
Ott történt a Novág Józsi halála.
Nem volt aki magát Józsit megvégye,
A magtáros péntek este megölte.

A magtárost három zsandár kíséri,
Felesége a zajtóból azt nézi.
Ne nézd, ne nézd gyászor életemet,
Mind Józsiért szenvedem én ezeket.

A szatmári börtönajtó de sárga.
Abba van a magtáros ur bezárva.
A szatmári börtönajtó repeg meg.
Magtáros ur sose szabadujál meg.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

/a balladát saját kézirással küldte
levélben 1972.nov.13-án/

Apámnak, anyámnak,
 Jegybéli mátkámnak.
 Ha kérdik, hol vagyok,
 Mondjad, hogy rab vagyok,
 A jóisten tudja,
 Mikor szabadulok.
 Rab vagy rózsám rabvagy,
 Én meg beteg vagyok,
 Ha el nem jössz hozzám,
 Talán meg is halok.

Sági biróné/Buzsák:Horváth
 Ferencné 60 é./

Jó estét, jó estét
 Sági biróné asszony!
 Itthol van-e a lánya
 Az én édes galambom?
 Itthol van, itthol van,
 A legelső szobába,
 Jóizüen aluszik
 A paplanyos ágyába.
 Menjen be, költse fel,
 Híjja el a bálba,
 Szép brunell-cipőjét
 Huzza fel a lábára.
 Zöld sejem szoknyáját
 Kösse a derekára,
 Szép arany gyűrűjét
 Huzza fel a zújjára,
 Ugy mennyenek párosan
 Mind a ketten a bálba!

Jó estét, jó estét!
 Hangászok hajjátok,
 Mulatok a babámmal,
 Sági biró lányával.
 Mulatok a babámmal,
 Sági biró lányával.

Hangászok, hajjátok,
 Reggelig huzzátok,
 Mulatok a babámmal,
 Sági biró lányával.

Picikém, picikém,
 Engedj ki pihenni,
 Szép brunell-cipőmből
 Véremet kiönteni.

Nem lehet pihenni,
 Nem lehet kimenni,
 Százforintos hegedűmnek
 Reggelig kell zengeni.

Verje meg az isten,
 Azt az édesanyát,
 Ki estétől reggelig
 Bálba hagyja a lányát!
 Ki estétől reggelig
 Bálba hagyja a lányát!

Nyizsd anyám, nyizsd anyám
 Zöldre festett kapudat,

Hadd vigyék be vérontott,
 Megszkasztott lányodat.

Jó estét, jó estét,
 Ságibiróné asszony!
 Ugy hallottam, az este
 Meghalt a szép menyasszony.

Meghalt már, meghalt már,
 El is van temetve,
 Te meg huncut gazember
 Szenvedhetsz a börtönbe.

Szenvedek, szenvedek,
 Szenvedni akarok,
 Sági biró Mariskáért
 Még az éjjel meghalok.

A számadó XXXXX/Szöllősgyörök:Váczi
 István 62 é./

A szöllősgyörki birka-akó,
 Egy ember ott a számadó.
 Ma két hete, vagyis három,
 Hogy a számadót nem látom.
 Amott-le jön egy szép pej ló,
 Bizonyosan a számadó.

Hozd ki pajtás azt a kampót:
 Hadd ütöm le jaszámadót.

Istenhozzád én bujtárom!
 Első szavam: van-e károm?
 Nincsen kárja, de nem is lesz,
 Midő a nyája kezembe lesz.

Üres bogrács, hus nincs benne,
 Szalaggy bujtár hozzá! beke,
 /Csak/ ürüt fogjál, harangosat,
 Azt a fekete gyapjussat.

Üres kancsó bor nincs benne,
 Szalaggy bujtár hozzá! bele,
 /Csak/ jó bort hozzá! ne vizesset,
 Hogy potyára ne fizessenek.

A juhász/Torvaj:Tóth Pálné 53 é/

Megy a juhász a számaron
 Gyócs-ümögbe, gyócs-gatyába.
 Nagyot üt a számarának farára,
 Ugy vágat be a tanyára.

Hová, háová juhászlegény,
 Szamár hátán oly szaporán?
 A torvaj számadóhoz, adóhoz,
 Onnan meg a galambomhoz.

Azt a megoldást is lehetett volna választani, hogy egyetlen balladán mutassuk be az említett törvényszerűségeket, szabályokat min egyikét, hiszen ~~mi~~ nincs olyan vers, mely ne lenne alkalmas a mindenoldalú elemzésre. Ezért tartjuk szépnek, tökéletesnek népköltészetünket; érdemes vele elmélyültebben, odaadóbban foglalkoznunk, különösen nekünk somogyiaknak, hiszen itt termettek ezen a hagyományban gazdag tájon, amely annyimértéket és szépséget hagyományozott hazánknak a kultúra minden területén.

Végezetül/és reménytelen, nem utoljára/ hadd mutassak be a különböző ka-

Felteszem a Klamikus balladákhoz mutatandó be utóirat az ún. "clitálf

tegoriakból néhány költeményt:

"Luga" F. pusztól, vagy alig meggyölgőben Fehér Lovás (Fehér Anna) balladája, kitérve

Fehér László /Csurgó, Borbély
Teréz 60 é./

Három árva/Siófok:Schmidt
Györgyné/

Fehér László lovat lopott,
Kilenc zsandár bekísérte.
Eztet Anna meghallotta:
Elment a börtön-ajtóra.

Jó reggelt édes kis bátyám,
Életbe vagy, vagy meghaltál?
Se nem élek, se nem halok,
Csak terólad gondolkodok.

Jó reggelt jó foglár uram!
Eressze ki a bátyámat,
Adok kendnek száz aranyat,
Csak eressze a bátyámat.

Nem kell nékem száz aranyad,
Csak egy éjjeli hálásod....
Eztet László meghallotta:
Ne hálj vele egy éjszaka,
Gyöngykoszorud elhullajtja,
A bátyádat fölakasztja....
Fehér Anna nem hallgatta,
Meghált vele egy éjszaka:
Gyöngykoszorut elhullatta.
A bátyát fölakasztatta.

Éjjél van már, nem aluszok,
Az erdőben lármát hallok....
A béresek fájért vannak,
Azok nagy lármát csinálnak!

Felkelt Anna reggel jókor,
Elment a börtön-ajtóra.
Jó reggelt édes kis bátyám!
Életben vagy, vagy meghaltál?

Anna, Anna, Fehér Anna,
Ne itt keresd a bátyádat:
Sűrű erdő közepébe,
Akasztófa tetejébe.

Átkozáson nem szokáson,
/de/A kenyered kővé váljon,
Mosdóvized vérré váljon,
Törülködöd lángot hányjon,
Törülködöd lángot hányjon,
A jóisten meg ne áldjon!

A mohácsi temetőbe
Három árva sétál benne.
Hová mentek három árvák?
Messzi utra szolgálatra!
Adok nektek három vesszőt,
Verjétek meg a temetőt...
Kelj föl anyám, kelj föl, kelj föl,
Nézd meg a mi ruháinkat,
Fésüld meg a hajainkat!
Nem kelhetek: deszkák közé,
Deszkák közé vagyok zárva;
Van tinektek mostohátok,
Aki gondot visel rátok,
Mégfésüli hajatokat,
Kékre veri arcotokat.

Összehasonlításként egy csángó-változa-
tot is mellékelek:

Diófának három ágo,
Merre mentek három árvo?
Diófának három ágo,
Merre mentek három árvo?
Hosszu utra bódorgásro,
Kinek nincsen apjok, anyjok.
Hosszu utra bódorgásra,
Kinek nincsen apjok, anyjok.
Ne menjetek három árvo,
Vagyon nektek mostohátok,
Aki mossa a ruhátok,
Aki mossa a ruhátok!
Mikor mossa a ruhátok,
Vérrel habzik a hátatok.
Mikor mossa a ruhátok,
Vérrel habzik a hátatok.

Az Erdélyi által is gyűjtött balladás
dal a legrokonibb a somogyi változattal:

A páva/1846/

Felszállott a páva
Vármegye házára
Sok szegénylegénynek
Szabadulására.

Várj meg páva, várj meg
Hadd izenjek tőled

A béres/Csurgó:Vass
Sándor 70.é/

Meghalt a béres,
Az első béres.
Nincs ki mondja
A zökörnek:
Hó-here Rendes!

Patkó/Csurgó:Keleczi József/

Hirözs betyár vagyok,
Patkó a zén nvem,
Harminchat vármégye
Mér kerestet engem.

Hegyöket, völgyeket
Hijába jákájják,
De ja hirös betyárt
Sehol nem talájják.
Tiszát átuszatom,
Dunát átugratom,
Zsandárok kezébe
Soha nem juttatom.

Nád Jancsi/Horvátkut/

A keszthelyi temetőbe
A Nád Jancsi fekszik benne.
Három kislány kerengeti,
Kejj föl, Kejj föl te Nád Jancsi.

Arra ment a zédesanya:
Melliteké a Nád Csana?
Mind a három azt feleli:
Enyém, enyém a Nád Jancsi.

Regős-ének

Nem vagyunk mi rablók,
Szent Istvánt szolgáljuk,
Most érkezünk ideg földről,
Ideg mezejérü.

Haj regő rejtő!
Azt is megadhatja
Az a nagyuristen!
Adjon az uristen
Ennek agazdának
Két kis tehenet,
Tejet, vaját eleget,
Had süssenek rétest
Szegény regőlőknek.
Haj.....

Adjon az uristen
Ennek agazdának
Négy szép ökröt,
Két kis bérest;
A kisebbik béresnek
Arany üsztökenyelet,
A nagyobbik béresnek
Arany ostornyelet.
Haj.....

Adjon az uristen
Ennek agazdának
Két kis ólat,
Száz kis malacot

Bujtárok

Mikor gulyásbujtár vótam
Nyájam mellett elaluttam,
Fölebbrettem éjféltájban,
Egy barmom sincs az állásban.

Jestölödik, alkonyodik,
A számadó káromkodik,
De mi haszna káromkodik,
Mind a három bujtár iszik.

Egy iszik a levelesben,
Második a Cserepesben,
Harmadik a fogadóban
Mulatx a potya bankóra.

Ezt a delt Vikár szülőfalujában Korcz Józsi
bácsitól is gyűjtötte, akitől magam is felvettem.

Esik eső.../Torvaj:Kvasznicza Gyula
láné 44.é/

Esik eső nagy sár van a faluba,
Megláccik a lopott lónak a nyoma.
Gyere babám söpörd el a lopott ló nyomát,
Ugy is terád költöttem el a zárát.

Piros a zosterom nyele, nem sárga,
Szeretömnek Kistorvajon nincs párja,
Kék a szeme, szemöldöke tiszta fekete,
A jó anyja de kedvemre nevelte.

Édesanyám mondd nekem valamit:
Vasald ki ja fehér ingem elejét,
Vasald ki ja fehér ingem elejét, de simára
A torvajai leányok bosszujára.

Gyermek-játék/Torvaj:Ájzertné 59.é/

Jőjj el átul, jőjj el
Te szép arany buza.
Átul mennék, átul,
Hogyha nyitval volna.
Nyitva vagyon, nyitva
Aranyos kis kapu,
Zöldell, levdézik,
Arannyal bimbózik....
Nyissad asszony a kapudat,
Hadd kerüjsem a váradat,
Haj lilijom!
Hányat termett a mogyoró, lilijom?
Tizet, huszat, huszonkettőt, haj lilijom!

Az egyikből kifussanak,
A másikba befussanak.

Haj.....

Adjon az uristen
Ennek a gazdának
Száz kereszt rozsot,
Ötszáz kereszt buzát,
Száz mérő lencsét,
Lencse mellé szerencsét.
Haj..... stb.

Lóra csikós. /Pödöri psztá:Csirke
István 61.é./

Lóra csikós lóra,
Elszaladt a ménes.
Nem tehetek róla,
mert el vagyok fogval.
El is vagyok fogval,
El is vagyok hajtvál,
A szigeti börtönbe
Le is vagyok csukval.
Arra jön angyalom,
Sirat engem nagyon.
Ne sirass angyalom,
Fáj a szívem nagyon.
Hogyne siratnálak,
Mikor vasban látalak,
Holnap nyolc órákor
Nagy börtönbe zárnak.
Tizenkilenc
Vasat szétszaggattam,
Már a huszadikat
Jól megvásitottam.
Térdig vasba vagyok,
Könyéig bilincsbe,
Mér teremt az isten
Engem az életre.
Zörgesd meg angyalom
Ablakim rostélyát,
Én is megzörgetem
A vármegye vasát.
Megverték a dobot
A hegyek tetején,
Rám verték a vasat
A börtön fenekén.
Rab vagy babám rab vagy
Én meg beteg vagyok,
Ha majd megszabadulsz,
Én is meggyógyulok.
Rászállott a páva
A rabok házára,
Vizet hoz szájába
A rabok számára.
Mosdózzatok rabok,
Mert bűnősek vagytok,
Kérjétek az istent,
Majd megszabadultok.

A rab-páva-dal azóta világhirűvé vált
dallamát/Vikár-Seemayer-Kodály óta/so-
kan és sok variációban felgyűjtötték,
ezt a változatot Olsvai Imre rögzítette.

Halott menyasszony/Igal:Máté Józsefné
67.é/

Az aradi kislány férhöz akar menni,
De ja zédesannya nem akarja jengedni.
Nem hajol szavára,férhöz atta magát,
De ja zédesannya nagyon megátkozta.

Vacsorája jelőtt a hideg rázza ki,
Vacsorája után a lelke szájjon ki.
Először főkijált a kisebbik vőfény:
Édes anyámasszony,bágyatt a menyasszony.

Nem bágyatt nem bágyatt,csak azért bänkódik
Messziről jött ide azért szomorkodik.
Másodszor főkijált a nagyobbik vőfény:
Édes anyámasszony beteg a menyasszony.
Nem beteg,nem beteg,csak azért bänkódik,
Messziről jött ide azért szomorkodik.
Harmadszor főkijált maga a vőlegény:
Édes anyámasszony meghalt a menyasszony.
Akkor a vőlegény kést fog a kezébe,
Kezéből a mellére,melléről a szívébe.
Vérem a véreddel fojjon egy patakba,
Testem a testeddel nyudodjék egysírba.
Lelkem a lelkeddel egy urat imádjon,
De a jó édesanyád istent soha ne lásson.
Verje meg az isten ojjan édesanyát,
Aki szívből átkozza egyetlen egy leányát.
Verje meg az isten ojjan édesanyát,
Aki szívből átkozza egyetlen egy leányát.

Szép Zámbóné/Berzence:Sánta Vendelné
76.é./

Agyonisten szép Zámbóné jó estét!
Agyonisten a zuraknak szerencsét.
Ne kívánjon a zuraknak szerancsét,
Még a zéjjel nagy kés járja a szívet.

Szép Zámbóné lesétált a pincébe
Vörös bort hozott az zaranyos iccébe.
Nem köll néken sem a bora sem maga,
még a zéjjel piros vérét kiontja.

Szép Zámbóné lesétált a kis kertbe,
Föltekintett a csúllagos egekre;
Jaj istenem vedd hozzád a lelkemet,
Lelkem után öt apró gyermekemet.

Kéket nyilik a csicsai temető,
Abba fekszik szép Zámbóné legelső,
Az van irva mind a hat fejfájára:
Itt nyugszik a szép Zámbóné családja.

Ez a már több változatban előkerült "rémtörténet"
szép dallammal él Sánta néni ajkán,s kezdi fel-
venni balladás jellegét.

Göndör Lidi

Este van már tündöklök a magas ég a csillagos
Ezüst színű csendes estén lassan foly le a Maros
Rózsa bokron hallatszik a fülemüle éneke
Szerelemtől dobog a szép Göndör Lidi kebele

Maros partján halászkunyhó halászlegény ^{Tanyája} babája
Göndör Lidi a bus szívű halászlegény babája
Kijár hozzá szép csillagos holdvilágos éjjelen
Ki csalja őt a Marosnak partjára a szerelem

Isten hozott édes rózsám gyöngyvirágom Tégedet
Ne nézz reám barna kislány mert meg gyujtod szívemet.
Igyis érted ég a lelkeim érted dobog a szívem
Gyere hát az én ölembe, szép gyönyörű kedvesem

Göndör Lidi rózsá ajkán csókja ég a legénynek
Pecsétjéül az örö szent megfogadott hűségnek
Zokog a lány mint lilium úgy reszket a kezébe
Harmatos az árvalányhaj, hull a csillag a ~~szíve~~ égen.

Maros partján a viritó kék nefelejts virágzik.
Göndör Lidi szive, lelke szerelemtől bánatos
Isten hozott édes rózsám szívem édes anygyala,
Üdvösségem reménységem, ragyogó szép csillaga.

Busan ballag Göndör Lidi eltakarja szégyenét.
Csóktól piros orcájára rá tassa két kezét.
Azt sutogják a faluban, szertője mást szeret,
Istenem ha igaz lenne, de ez igaz nem lehet.

Nincsen nyugta nyugodalma yGöndör Lidi szívének.
Mit ér neki elhagyatva, meg csalatva az élet.
Göndör haja hatyu vállán, libeg, lobog szerzte szét,
Szive mellé rejti az ő boszu álló fegyverét.

Maros Partján halász kunyhó halászlegény tanyája.
Göndör Lidi a bus szívű halászlegény babája.
Elhalványul Göndör Lidi rozsapiros orcája.
Hűtlen lett a csalfa szívű halászlegény hozzája.

Hely, csábító haláslegény, eskü szegő hűtlen.
Átkozott légy és kísérszen Téged átkom szüntelen.
Nehéz legyen feleted a világtalan sirhalom.
Ne legyen a Te számodra fent az égbem irgalom.

A szívemet elraboltad, s elcsábítál engemet.
Szívem alatt hordom az én rózsá bimbó vétkeket.
És Te másnak öröm karján éled most a világot
Eldobtad-e boldogtalan le szakasztott virágot.

Hely csábító hűtlen lélek, eskü szegő hűtlen
halj meg hűtlen ~~hűtlen~~ csalfa lélek, halj meg. én is meghalok.
És eldördült a leánynak fényes gyikos pisztolya
Messze hallik a szép Göndör Lidi szív szakasztó sikolya.

Piros gyöngyszem perreg alá a haldokló szívéből
Kék nefejts piros lesz a halászlegény véréből.
Hatyu dalt zeng Göndör Lidi falnak szép leánya
Eltemeti a Marosnak ezüst színű hulláma.

Szomoruan ragyogjatok bus csillagok felettem
Ezt a legényt halászlegényt igaz sziből szerettem.

Elhervad a rózsabokor rózsá piros rózsája
Ez volt a szép Göndör Lidi legutolsó nótája.

A harangját szomorujjan zengeti,
Idegen szagot érez a határba,
Hátra néztem, hat zsandár áll utánam.

Addig engem kilenc zsandár el nem hajt,
Míg számadóm ki nem jön a csárdából.

A számadóm kísértált a csárdából,
Csak azt kérdi, hová hajtják a bujtárom?
Elhajtjuk az egrszegi fogházba,
Kezét, lábát nehéz vasba lezárva.

Azt kérdi a zegerszegi kapitán,
Hová való születés vagy te bujtár?
Jászberény és Kiskorpád az én hazám,
Ott nevelt föl emgem az édesanyám.